

FIDESZ - dokumentumok

Nyilatkozat a FIATAL DEMOKRATÁK SZÖVETSÉGE létrehozásáról

Alulírott magyar állampolgárok, alkotmányos jogainkkal élve, megalakítjuk a *Fiatal Demokraták Szövetségét*.

A kezdeményezés célja: új, önálló és független ifjúsági szövetség létrehozása, amely tömöríti a politikailag aktív, radikális reformer ifjúsági csoportokat és egyéneket. Úgy gondoljuk, hogy jelenleg az ifjúság tényleges politikai tagoltsága és ennek szervezeti megjelenítése között szakadék tátong. A FIATAL DEMOKRATÁK SZÖVETSÉGE (továbbiakban FIDESZ ill. Szövetség) létrejötte az első lépés lenne e szakadék felszámolása érdekében.

1. A FIDESZ helye az ifjúsági közéletben

A FIDESZ a közéletben mint önálló, független ifjúsági szervezet kíván működni, a tagság által meghatározott politikai irányvonalat követve. Az ifjúság érdekképviseletét érintő kérdésekben együtt kíván működni az ifjúságot képviselő más szervezetekkel, társaságokkal.

2. A FIDESZ működését meghatározó politikai alapelvek

A FIDESZ az Alkotmány előírásainak megfelelően kíván működni. Tevékenységében egy olyan új Magyarország felépítésének igényéből indul ki,

– amelyben egy olyan gazdasági modell működik, ahol a magán-, az önkormányzati és az állami tulajdon arányait a gazdasági racionalitás szabályozza;

– amelyben a demokrácia szabályainak megfelelően az egyéni és csoportérdekek szabad szerveződésen alapuló képviseletet nyernek;

– amelyben megfelelő intézményrendszer segíti elő a gazdasági hatékonyság és a szélesen értelmezett *társadalmi esélyegyenlőség* – állandó konfliktusokon keresztül megvalósuló – hosszú-távú egyensúlyát, lehetővé téve a gazdasági versenyben lemaradt csoportok támogatását és felzárkóztatását, a társadalmi szolidaritás elve alapján;

– amelyben az egészséges öntudatát visszanyert nemzet képes hatékonyan fellépni az államának határain kívül rekedt magyarság érdekében, s a nemzeti függetlenség valamint a *Kelet-Közép-Európa népeivel való szolidaritás* elvei alapján képes közreműködni egy demilitarizált és egységes Európa eszméjének megvalósításában.

3. A FIDESZ funkciói

– Minden olyan társadalmi, gazdasági, politikai kérdésben *véleményt nyilvánít*, amely érinti tagjainak érdekeit. E célból – saját nyilvánosságának kiépítéséig – fel kívánja használni a nyilvánosság már meglévő csatornáit.

– Szervezetének kiépülése után, *tagsága érdekképviselőinek ellátása* céljából, bele kíván szólni a politikai döntésekbe.

– Igyekszik intellektuális, *politikai befolyást* elérni az ifjúság körében, a szervezet által képviselt politikai értékek mind szélesebb körben való elfogadtatása érdekében.

– Lehetőséget kíván adni tagjainak *politikai szerepek elsajátítására*.

4. A FIDESZ felépítése

A szervezet felépítését az első kongresszus/küldöttgyűlés által szentesített Szervezeti és Működési Szabályzat (a továbbiakban SZMSZ) állapítja meg részletesen. Az alapszervezetek szerveződési elveit célszerűnek látszik teljes rugalmassággal kezelni. Javasoljuk a tagság alsó és felső korhatárát 16 ill. 35 évben megvonni. A FIDESZ tagjai nem lehetnek más politikai ifjúsági szövetségek tagjai.

5. A FIDESZ működésének anyagi forrásai

A FIDESZ tagjai az SZMSZ-ben megállapítandó *tagdíjat* fizetnek. A Szövetség számít a különböző társadalmi és gazdálkodó szervezetek *támogatására*. Ezen túl első konkrét politikai

céljai közé tartozik az *állami költségvetés* ifjúságpolitikai célokra elkülönített pénzüsszegei elosztásának nyilvános vitája és szabályozása.

Úgy gondoljuk, hogy Magyarország társadalmának és a magyar nemzetnek súlyos és valószínűleg elhúzódó válságidőszakában vagyunk. A ma fiatal generációinak semmiféle felelőssége nem lehet azokért a tegnapi hibás döntésekért, amelyeknek következményeit nagyrészt már ma is ők viselik. Van viszont *felelőségük* a jövőt befolyásoló mában, és van *joguk* is, hogy saját jövőjük alakításába az általuk választott módon beleszóljanak! Egyre többen hívják fel a figyelmet arra a veszélyre, amelyet a válság mélyülése mellett a társadalom integrálatlan volta jelent. Ugy véljük, ahhoz, hogy a társadalom cselekvéseit ne artikulálatlan indulatok vezéreljék, *szükség van az állampolgári felelőséget erősítő*, az érzelmeknek kollektív bölcsességgel gátat szabó és formát adó *autentikus társadalmi szerveződésekre* is. A FIA-TAL DEMOKRATÁK SZÖVETSÉGE egy akar lenni e szerveződések közül.

Ezért FELHÍVUNK minden olyan *fiatalt*, aki egyetért nyilatkozatunk tartalmával, csatlakozzék a Szövetséghez, s működjön közre programjának és szabályzatának kidolgozásában, szervezete kiépítésében! Népszerűsítse a Szövetség céljait, személyes informálással pótolja a Szövetség még nem létező intézményes nyilvánosságát!

Felhívjuk a *KISZ tagjait és szerveit*, hogy anyagi és politikai eszközökkel támogasson minden olyan kezdeményezést, amely az ifjúság politikai képviseletét teljesebbé teheti. Tisztában vagyunk azzal, hogy a jelenlegi helyzetben a kezdeményezés újszerűségéből fakadóan a potenciális tagság számára a fő vonzerőt az adja majd, hogy a FIDESZ létéből fakadóan alternatívát fog jelenteni a KISZ-szel szemben.

A FIDESZ azonban elsősorban *nem valami ellen, hanem valami érdekében* óhajt politizálni, s reméli, hogy ehhez partnerekre talál a várhatóan tovább differenciálódó ifjúsági politikai intézményrendszerben.

Felhívjuk továbbá az *összes társadalmi szervezetet, felelős politikai tényezőt*, saját eszközeikkel segítsék azt a folyamatot, amelyet a FIDESZ megalakulásával elindítani óhajt!

Budapest, 1988. március 30.

Andrási Miklós egy. hallg.
Bajor Zsolt főisk. hallg.
Bajkai István egy. hallg.
Balassa György egy. hallg.
Bartók István egy. hallg.
Bánszky Éva egy. hallg.
Bekk Mária tanár
Benedek Zoltán egy. hallg.
Bartus Gábor egy. hallg.
Bégány Attila progr. mat.
Both Vilmos egy. hallg.
Csaba Iván egy. hallg.
Csongor Balázs főisk. hallg.
Deutsch Tamás egy. hallg.
Fodor Gábor jogász
Gyöngyössy Péter egy. hallg.
Hamecz István egy. hallg.
Kaderják Péter közgazdász
Kardos József egy. hallg.

Kata Péter egy. hallg.
Kliment Attila egy. hallg.
Kovács István gépészmérnök
Kövér László jogász
Longauer László főisk. hallg.
Molnár Péter jogász
Németh Zsolt közgazdász
Orbán Viktor jogász
Rácz András főisk. hallg.
Sasvári Szilárd főisk. hallg.
Szabó Gábor egy. hallg.
Szajkó Loránd egy. hallg.
Szájer József jogász
Szemerei Péter egy. hallg.
Sztilkovics Szávó főisk. hallg.
Pető Sándor egy. hallg.
Tar Miklós egy. hallg.
Vajda Tibor egy. hallg.

Levél az állam- és pártvezetőkhez

A Fiatal Demokraták Szövetsége (FIDESZ) 1988. április 9-én sajnálattal és megdöbbenéssel értesült a magyar hírközlő szervek útján, hogy a FIDESZ öt tagját „törvényellenes szervezet létrehozására irányuló kezdeményezés” miatt rendőrhatalósági figyelemztetésben részesítették. A FIDESZ azzal a feltételezéssel él, hogy információk hiányában az intézkedést nem előzte meg megfelelő döntéselőkészítés. A szervezet további politikai megítélését meghatározó illetékes állami és pártvezetés tájékoztatásul a FIDESZ az alábbiakat közli:

– alapító nyilatkozata egyértelművé teszi, hogy a szervezet az az alkotmány, a törvényesség alapján áll.

– a társadalom és nemzet rendkívül nehéz helyzetében a megújulás szellemében, a KISZ és a HNF ifjúságpolitikájával összhangban fogant: tanúi ennek az alakuló ülésen jelenlévő MSZMP KB és KISZ képviselői is.

– kijelenti, hogy szabad akaratukból társult fiatalok független szerveződése

– mivel társadalmi szervezet kíván lenni, a más ifjúsági szövetségekbeli (pl. KISZ) tagságot nem diszkriminatív szempontból utasítja el, hanem egy politikailag tagolt ifjúsági közélet kialakulása reményében. A szervezeti szintű kapcsolatteremtéstől nem-hogy nem zárkózik el, hanem elengedhetetlennek tartja.

– közli, hogy megalakulása alkalmával kiadott Nyilatkozat még nem a Szövetség programja. Mivel a FIDESZ belső működésében minél teljesebb demokratizmusra törekszik, a konkrét programot a FIDESZ legfelső fórumán fogja kialakítani. A szervezés ideje alatt a Nyilatkozat elvei és tartalma az irányadók.

A fentiek alapján bízunk abban, hogy további rendőri intézkedésektől mentesen a vezető szervek megértő várakozása és támogatása kíséri a FIDESZ működését.

Budapest, 1988. ápr. 17.

A levelet megkapták: az Országgyűlés, az Elnöki Tanács elnöke, a Minisztertanács elnöke, az MSZMP KB titkára, a Hazafias Népfront, a KISZ KB titkára és a sajtó.

A Magyar Demokrata Fórum nyilatkozata

Apadó kedvű, az elöregedés jeleit mutató, demográfiai mélypontja felé haladó s válsággal viaskodó társadalmunkban üdvözítő jelentősége van minden ifjúsági kezdeményezésnek. Ezért hatott, nemcsak reánk, hanem vélhetően egész mozgalmunkra és a közügyek iránt fogékony rétegekre reményt keltően, ösztönzően, pozitív tettekre sarkallóan, a FIDESZ, a Fiatal Demokraták Szövetsége zászlóbontása. Végre, végre Ady szavait halljuk felcsendülni hiteles ajkáról. A FIDESZ megalakulása és alkotmányos keretek között való működési szándékának bejelentése az utóbbi idők legnagyobb jelentőségű, legtisztább formájú reformeseménye. Végre valódi akarat! Végre egy az ifjú szívekből kipattanó nemes és tiszta szándék.

Fiatal demokraták! A Magyar Demokrata Fórum szervezői a következő összejövetelünkig, amelyen várhatóan megerősítetik ez a támogató nyilatkozat, igaz szeretettel üdvözölnék benneteket

és áldozatos munkátokhoz erőt, kitartást, és közös nagy ügyünk, a várva várt magyar demokrácia megteremtésében sok sikert kívánnak a Magyar Demokrata Fórum szervezői.

Budapest, 1988. április 19.

Bíró Zoltán, Csengey Dénes, Csoóri Sándor, Csurka István, Fekete Gyula, Für Lajos, Kis Gy. Csaba, Lezsák Sándor.

A FIDESZ sajtóértekezlete

Május 21-én, szombaton számos angol, amerikai és francia újságíró távozott el a Népköztársaság útján berendezett sajtóközpontból azért, hogy az országos pártértekezlet második napján elhangzó felszólalások meghallgatása helyett a FIDESZ-nek – a Fiatal Demokraták Szövetségének – a közeli Hajnal eszpresszóban 10 órakor kezdődött nemzetközi sajtóértekezletén vegyen részt. A tudósítók kérdéseire válaszolva, az április 1-én megalakult új ifjúsági szervezet szóvivői elmondották, hogy eddig 9 független FIDESZ-csoport jött létre, összesen 1000–1200 taggal. Nemcsak Budapesten, hanem Sopronban, Szombathelyen, Gödöllőn és Pécsen is működnek már szervezeteik, köztük egy ifjúmunkás csoport is. A legtöbb egyetemen a KISZ csak a FIDESZ-szel együtt és vele versenyezve tud létezni. Ismertették a FIDESZ eddigi történetét és részletesen beszámoltak a legutóbbi eseményekről: rendőri és ügyészségi figyelmeztetésükről, a veszprémi házkutatásról és az ifjúsági parlamentnek új ifjúsági politikai szervezetek létrehozását igénylő határozatáról, az MTI és a *Magyar Hírlap* ellen indított sajtóperükről. A sajtóértekezleten a FIDESZ céljait, történetét bemutató, többnyelvű tájékoztató füzetet is szétosztottak.

Az újságírókat természetesen elsősorban a FIDESZ legalitásának kérdése érdekelte. Az „egységbontás” hivatalosan elhangzott vádjára válaszolva Dr. Orbán Viktor elégedetlenségének adott hangot, amiért az MSZMP nem hagyott fel korábbi monopolisztikus törekvéseivel. Berecz János kijelentéséről – amely szerint a FIDESZ működésének jogszerűségét bíróságnak kell eldöntenie – a szóvivők elmondották, hogy nem fordulnak bírósághoz, mert

megalakulásukat minden szempontból jogszerűnek tartják és ugyanez a véleménye alkotmányjogászoknak is. Bíralták Grósz Károly Londonban tett és tévesnek ítélt kijelentéseit: a FIDESZ – mondották – nem egyesület, hanem országos szervezet, és így nem tartozik az egyesületi törvény hatálya alá. A szóvivők közölték, hogy egyes felsőfokú tanintézményekben a FIDESZ-tagokat hátrányos megkülönböztetésben részesítik.

Ami a FIDESZ programját illeti, azt csak őszi kongresszusukon kívánják megvitatni és elfogadni, de már eddig is számos javaslat, tervezet született e tekintetben. Általánosságban az egyetemi szabadságért, az ösztöndíj-rendszer átalakításáért küzdenek, a munkásfiatalok követelésének megfogalmazását pedig tőlük maguktól várják. A FIDESZ tagjai egyénileg kapcsolatot létesítettek más független mozgalmakkal, és sokan támogatják közülük a bős–nagygyarosi vízerőmű-rendszer megépítése elleni fellépéseket. A FIDESZ azonnali jelleggel követeli, hogy március 15-ét nyilvánítsák nemzeti ünneppé, a Rákosi-rendszer áldozatainak állítsanak emlékművet és bocsássák szabadon a katonai szolgálat bebörtönzött megtagadóit – mondották befejezésül a szóvivők szombati nemzetközi sajtóértekezletükön.

(A „Magyar Október” Tájékoztató Szolgálat jelentése)

A FIDESZ sajtópere a Legfelsőbb Bíróság előtt

A „Magyar Október” Tájékoztató Szolgálat jelentése

1988. július 11-én hétfőn délelőtt tárgyalta Budapesten a Legfelsőbb Bíróság a Fiatal Demokraták Szövetségének és öt érintett szervezőjének a Magyar Távirati Iroda és a *Magyar Hírlap* című napilap ellen indított sajtóperét. Az ügy fellebbezés folyamatán került a Legfelsőbb Bírósághoz, mert a Fővárosi Bíróság a felperesek keresetét május 19-én elutasította.

A Legfelsőbb Bíróság dr. Imre Katalin tanácsa a tárgyalást a periratok tárgyilagos, pontos ismertetésével kezdte meg. A felperesek azért fordultak bírósághoz, mert a Magyar Távirati Iroda törvényellenes szervezet létrehozásának kezdeményezését tulaj-

donította nekik április 8-i közleményében, a *Magyar Hírlap* – a felperesek szerint – eltorzítva ismertette a FIDESZ alapító nyilatkozatát és valótlan állításokat tartalmazott, a helyreigazítási kérelemnek pedig sem egyik sem másik nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság azzal indokolta a keresetet elutasító határozatát, hogy az MTI a rendőrség utasítására adta ki közleményét – így felelősség nem terheli –, a *Magyar Hírlap* pedig csak véleményt, nem tényeket közölt.

A hallgatóság körében derűtséget keltett, amikor a FIDESZ-esek ügyvédje – Dr. Éliás Sára – idézte a *Magyar Hírlap* cikkének hatodik bekezdését, amely e szavakkal kezdődik: „Ami pedig a tényeket illeti...” Az ügyvédnő ezután arra mutatott rá perbeszédében, hogy amennyiben a bíróság kikerüli az érdemi kérdések mérlegelését, és figyelmen kívül hagyja a vonatkozó jogszabályokat, ebből az állampolgárok azt a következtetést vonhatják le, hogy a törvények kijátszhatók – ami végső soron anarchiára vezet. Dr. Kövér László felperes az ellene indított államigazgatási eljárás szabálytalan voltát bizonyító dokumentumokat adott át a bíróságnak és elfogadhatatlannak nevezte azt az álláspontot, hogy semmilyen jogsérelem nem érte volna őt, jóllehet a tömegtájékoztató eszközök törvényellenes cselekmény elkövetésével vádolták. Dr. Fodor Gábor rámutatott az elsőfokú ítélet ténybeli tévedéseire és egymásnak ellentmondó rendelkezéseire, így arra, hogy míg a FIDESZ-t nem ismerte el jogi személynek, mégis perköltség megfizetésére kötelezte. Dr. Fodor, aki alig egy éve végezte el a jogi egyetemet, az egyetemen oktatott tananyagának ellentmondó, megdöbbentő tapasztalatnak nevezte az elsőfokú tárgyaláson történeteket.

Az alperesek – az MTI és a *Magyar Hírlap* – képviselői nem tettek érdemi nyilatkozatot, de a fellebbezés elutasítását kérték. A Legfelsőbb Bíróság pénteken hirdet ítéletet a FIDESZ sajtóperében.

*

A Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága július 15-én reggel hirdette ki jogerős ítéletét a fenti perben. Időközben az MSZMP KB foglalkozott a gyülekezési és egyesülési jog gyakorlásának törvényi szabályozásával, és Berecz János július

14-i sajtótájékoztatóján megerősítette, hogy ősszel új egyesületi törvényt alkot az Országgyűlés, de aláhúzta, hogy az úgynevezett „joghézagokkal” addig sem lehet visszaélni.

A Legfelsőbb Bíróság elutasította a FIDESZ fellebbezését, és – egy kisebb módosítástól eltekintve – jóváhagyta az elsőfokú határozatot. A módosítás arra vonatkozott, hogy a FIDESZ-nek – mint szervezetnek – nem kell perköltséget fizetnie, mert az első fokú ítélettel összhangban a fellebbviteli bíróság sem ismeri el jogi személyiségnek, nem ismeri el perképességét. Az országos szervezetek megalakulásához – mondja a Legfelsőbb Bíróság ítéletének indokolása – a törvény szövege szerint ugyan nem kell engedély, de a jogszabályból és a hozzá fűzött miniszteri indoklásból kiviláglik, hogy állami engedélyezés nélkül mégsem válik a szervezet jogi személyiséggé. Ez az érvelés, a Fialat Demokraták Szövetségének szóvivői szerint, téves és retrográd szellemű: visszatérést jelent a „minden tilos, ami nincs külön megengedve” sztálinista jogelvhez, amelyet éppen a nemrégiben véget ért szovjet pártértekezleten bíráltak élesen.

A FIDESZ-esek az indokolás több más pontját is tévesnek tartják, és törvényességi óvással kívánnak élni az ítélet ellen. Tevékenységüket azonban tovább folytatják és – mint a szóvivők mondták – nem csüggednek el.